

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A gyermeknap.

A gyermekvédelem előmozdítására irányuló minden eszmének — mint egyik vezető cikkünkben megírtuk — szívesen nyitjuk meg lapunk hasábjait. Az alábbi cikket, melyet dr. Karsay Sándor írt s mely igen egészséges eszmét lansziroz, a „Gyermekvédelmi Lap“-ból vesszük át azzal az óhajattal, vajha meghallgatnák, akiknek szól.

Mig a multban a gyermekvédelemmel nálunk kizárólag csak a társadalom foglalkozott, örömmel tapasztaljuk, hogy a jelenben az állam is fölismerte a gyermekvédelemnek népesedési, nemzeti és szociálpolitikai szempontból óriási fontosságát s talán azért, mert egyszerre akarta pótolni az elmulasztottakat, hatalmas és gyors lépésekkel igyekezett megvalósítani mindazt, amit ezen hármasszempontból szükségesnek tartott.

De sem a természetben, sem a közgazdaságban ugrások nincsenek s egészséges, célirányos haladást az evolúció tana szerint csakis a fokozatos fejlődés biztosíthat. A hol bármi okból a fokozatos fejlődést és fejlesztést nem tartották

szem előtt, ott valamiképpen mindig baj támadt.

Hát a gyermekvédelemnél is támadtak bajok, melyek közül e cikk keretében csak egyikkel-másikkal akarok foglalkozni s amelyek megbénítják úgy az egyesületek, mint az állam segítő kezének működését.

Csodálatos jelenséggel állunk szemben!

Amióta az állam odaállott a társadalom mellé, kimondván azt, hogy a gyermekvédelem állami feladatot képez, azóta a társadalom félreáll s ezen passzivitást azzal indokolja: hogy ha az államnak feladata és kötelessége az elhagyott gyermekekről való gondoskodás, akkor az államot nem kell támogatni, hiszen az sokkal hatalmasabb, erősebb és gazdagabb s nem szorul a társadalom nehezen összegyűjtött filléire. De ennél még sokkal különbet is látunk!

Nem egy, de sok olyan egyesület ismerék, amely egyesület duzzog, hogy az állam az ő tevékenységi körét kisajátította s neki most különösebb célok és feladatok nélkül tespednie kell és tétlenségre, munkátlanságra van kár-

hozható; s ezek az egyesületek rapszodikusán új és újabb, rendesen megvalósíthatatlan feladatokat keresnek, mielőtt a régieket teljesítettek volna.

Ez egy mélyebben rejlő betegségnek a szimptomája, ezt a bajt föl kutatni és gyógyítani kell, ha csak nem akarjuk, hogy kárba vészett legyen a társadalomnak a multban teljesített fáradságos munkája.

Ezen egyik bajon kívül az egész mai társadalmi gyermekvédelmi rendszer, vagy mondjuk jobban rendszertelenség egy másik nagy hiányban szenved s ez a pénzhiány az egész vonalon.

„Mennyi szép, jó és nemes idea volna megvalósítható, ha lenne pénz,“ így szólnak a gyermekvédelemmel foglalkozó egyesületek és épp így panaszkodik az állam is.

Az egyesületek a már teljesen kihasznált társadalomtól segítséget alig kapnak s a jótékony bazárok és táncmulatságok, élőképek, kiállítások költséges és gyakran ügyetlen rendezésén s főleg pénzügyi sikertelenségén okulva, létfontosságuk érdekében az államhoz fordulnak segítségért.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

A sárga csikó.

Írta: **Türr Antal.**
(Vege.)

Őszi idő volt, mikor Jóska elesapta magától a nemes vármegyét, hát nem a legkellemesebb idő várakozott rája a „szolgálat-tételnél“. Fújt, sivitott az őszi szél a tanyákon, a pusztákon, a hideg eső meg úgy átverte minden tagját, hogy reszketett mint a kocsonya. De hát ilyen a betyárélet. Ázik, fázik, koplal, hanem a szabadsága meg van. Nincsen kalitkába zárva, mint a madár. Nyitva áll előtte az egész világ. Ma itt, holnap ott húzza meg magát. Nyáron minden bokor enyhet ad a fáradt testének, erdő, berek egyformán befogadja, télen meg a nádasban húzza meg magát, vagy valamelyik elhagyott akolban. Csak elvéte jut meleghez, egyik-másik csárdásné jóvoltából. Koplal is sokat, mert az ur Isten csak a lég madarairól gondoskodik, de a betyárról nem. Sokszor napokon keresztül nincs betévé falatja, mivelhogy nem ütött be a „számítás“, de a betyár ezt is szívesen el-

téri az arany szabadságért. Ez a jelszava: „Lesz még szülő lány kenyérrel!“

— Ha ma nem, hát holnap — mondogatja magában és nagyot ránt a nadrágszíjon, hogy összéb szoruljon a korgó gyomra. Ilyenkor aztán azt képzeli igazi betyár fantáziával, hogy jól is lakott.

Suba Tóninak, amióta Jóska legény Sáromberek vármegyéről mesélt neki egyet-mást a „Betekints“ csárdában, mindig a fejében motoszkált az alispán sárga csikója. Nagyon kíváncsi volt arra, hogy megtünné-e az a tüzes csikó őt is a hátán?

— Megpróbáljuk — mondta magában egy napon és elindult Sáromberek vármegyébe. Még a legbizalmasabb legényének sem árulta el, hogy miben töri a fejét. Hadd legyen nagy az öröm, ha itt lesz a sárga csikó.

Suba Tóni nem azért volt híres betyár, rettegett haramia, hogy még egy sárga csikót se tudjon ellopni. Nem volt olyan szilaj csikó a ménésben, amelyiknek a szőrén meg ne ült volna. És ha rájakapott, a szél se ért a nyomába.

Csunya, zivatáros időben érte el Sáromberek vármegyében a nemzeti alispánék

dominiumát. Már egészen beesteledett, mikor odaért. Bekerekedett hálásra az istállóba, mint szegény vándorló legény.

A lovászyerek látta, hogy csakugyan valami szegény vándorlólegény, akit a zivatar üldözött fedél alá, hát azt mondta neki:

— Van itt szalma elég, meghuzhatja kend magát.

— Elég puha lesz az nekem egy éjjelre mondta Suba Tóni hálálkodva. A szeméi azonban már a sárga csikón akadtak meg, amely ott vihancolt a jászolnál. Gyönyörű állat volt.

— Régen vagy-e itt szolgálatban? — kezdte a beszédet egy kis vártat mulva Suba.

— Kicsi korom óta — mondta a lovászyerek.

— Hát akkor jó urad van!

— A nemzeti ur is, meg a nemzeti asszony is szeretnek.

— Nem haragszanak majd, ha megtudják, hogy itt háltam?

— Volt már nekem máskor is vendégem.

— Akkor hát békességgel térhetek nyugalomra.

Viszont az állam a maga 5 %-os betegápolási pótdójából, amelynek csak egy kis hányada fordítható gyermekvédelmi célokra, őszintén szólva, még azoknak a feladatoknak a teljesítésére is alig képes, amelyekre a törvény kötelezi.

Ott állunk tehát ma, hogy úgy az állam, mint a gyermekvédelemmel foglalkozó egyesületek, a társadalom élénk érdeklődése és hathatós anyagi támogatása híján kitűzött feladataikat teljesíteni képtelenek.

Másrészt a megadóztatott és folytonos gyűjtésekkel örökké zaklatott társadalom ki van merülve és nem hajlandó újabb áldozatokra, a mi nem is csodálatos; mert a különféle egyesületek tagjegyzékének átolvasásánál azt látjuk, hogy az összes egyesületeknél a társadalomnak csak egy bizonyos osztályával találkozunk s a tagok kevés kivétellel mindig és mindenütt ugyanazok, legfeljebb a védnökök és elnökök változnak.

Tehát egy oly cirkulusban vagyunk bent, amelyből kivezető utat kell keresnünk és találnunk.

Kettős feladat előtt állunk, ha az említett bajokon segíteni akarunk.

Először is a szükséges pénzt kell előteremtünk.

Másodszor a gyermekvédelemmel foglalkozó egyesületeket egy olyan központi szervezetbe kell összekapcsolnunk, mely az egyéni hiúságokat nem sértve, az egyesületeknek autonómiáját biztosítva, mégis azokat rendszeres és egyöntetű, egymás ügykörét kiegészítő működésre bírhatja.

A társadalom és a gyermekvédelemmel foglalkozó egyesületek célirányos és összhangzatos működésének irányítása céljából Edelsheim-Gyulai Lipót báró

fáradtságot és költséget nem kimélve, megindította e lapot. Ha a magyar társadalom félreteszi a gyermekvédelem kérdésében az egyéni hiúságot s szívvel-lélekkel csatlakozik ezen irányzat mellé, melynek egyedüli célja az eddig szétforgácsolt erőket egyesítése és irányítása a védtelen gyermekek megmentése érdekében, — akkor ezen egyik bajon hamarosan segítünk.

A mi már most a másik kérdést, a pénzhiány kérdésének megoldását illeti, ez már nagyszabású munkát igényel.

Mielőtt ennek ismertetésére rátérnénk, legyen szabad fölvetnem azt a kérdést, hogy hát igazán szükségünk van-e több pénzre s nem-e elégítik ki a meglévő állami és társadalmi gyermekvédelmi intézetek a szükségletet? Hiszen alig van a gyermekvédelemnek olyan ága, amelyet valamelyik egyesület föl ne karolt volna s ezek az egyesületek mind élnek és működnek s arról sem igen hallottunk, hogy az ilyen intézetek vagy egyesületek anyagi erő híján föloszlani lettek volna képtelenek?

Hát bizony a gyermekvédelemnek óriási területe hever még parlagon megműveletlenül s bár az egyes jótékony egyesületek meg is kezdték működésüket, sok helyen azért az első kapavágásnál tovább alig értek.

Csak nem lehet kiépítettnek mondani azt a rendszert, ahol például a nyomorék gyermekekről egy egyesület gondoskodik és összesen csak tíz gyermeket gondoz, mert többre anyagi ereje képtelen.

Gondoljunk arra, hogy a gyógyíthatatlan beteg, avagy a testi és szellemi fogyatkozásban szenvedő gyermekeknek milyen kis hányada áll rendes intézeti gondozásban, továbbá a siketnéma és

vak gyermekeknek milyen óriási száma van még igaz gondozás híján!

Már ezen igények kielégítése is rengeteg összeget emésztene föl, pedig még meg sem említettem a gyermekszanatoriumnak kérdését, hol van még a fázó és éhező gyermekeknek ruhával és étellel való ellátása? A napközi otthonok áldásdus működésének támogatása és fejlesztése? A szegény iskolás gyermekeknek tandíjjal és tanszerekkel való ellátása?

Legutoljára hagytam pedig azt, ami nézetem szerint az előbbieknél is fontosabb: a szigorubb nevelést igénylő gyermekek számára berendezendő internátusok kérdését.

Mert az előbb felsorolt intézmények arra valók, hogy a védtelen gyermekeket az életnek mentjük meg, — de nagy kérdés az, hogy ennél nem fontosabb-e a már megmentetett gyermekeknek erkölcsös nevelése?

Gondoljunk csak azokra a züllött csavargó gyermekekre, akikkel léptenyomon találkozunk különösen a fővárosban, kiknek nevelésével nem törődik senki. Már kicsi korukban az utcára dobva, éhség, hideg és nagyon gyakran velük született rossz hajlamuk által hajtva a teljes erkölcsi züllés oly mély fokán állanak, hogy a vétségeknek és bűntényeknek minden fajára képesek. Tudom és ezt tapasztalatból mondom, hogy volt az állami gyermekmenhelyben oly 10—11 éves figyermek, aki már a hatodik nevelőszülőjétől szökött meg, miután ott lopott, rabolt és gyújtogatott, s bent az intézetben az erkölcstelen merényletek megakadályozása végett az ágy lábához láncra kötve kellett tartani.

Ezeket a gyermekeket a javító-intézetbe kellene adni, de ott nincs hely

— Ha fáradt kend, ledülhet.

— De előbb falatozok. Van még egy kis szalonna a tarisznyámban, meg akad tán egy-pár korty bor is a kulacsomban.

— Békével költheti el a falatját, én majd addig hozok még egy nyaláb szalmát — mondta a lovászyerek és ki akart menni az istállóból.

— De jut abból még néked is kis öcsém — mondta Suba Tóni és visszatarította a lovászyereket.

— Köszönöm, én már „belakoztam“.

— Csak nem veted meg a szegény ember szándékát? — mondta a betyár nagy szemeket meresztve.

— Ha szívesen adja, elfogadom — mondta a lovászyerek, akinek az inyét csiklandozta a szép, paprikás szalonna.

— Hogyne! Hiszen, aki az utassal eszik, az áldozik!

— Igaz a' — felelte a lovászyerek és hozzálátott a falatozáshoz.

Falatozás közben megkínálta Suba a lovászyereket a kulacsos bor is. Abban valami edes bor volt.

A lovász nagyokat huzott a kulacson, mert tetszett neki a mézizű bor. Suba Tóni azonban csak a szájához emelte, nagyot nyelt, mintha inna, de nem ivott. Ő tudta, hogy mért nem.

Mikor elfogyasztották az elemőziát, szépen nyugalomra tértek. A lovászyerek lefeküdt a szalmaágyra, a „vándorló“ meg elterült a földön, a puha szalmán. Egy jó félóra múlva a lovászyereket még nagy ágyuval sem lehetett volna fölébreszteni. Az álompor megtette a hatását. Talán még másnap se tudták lábraállítani.

Suba Tóni odament a csikóhoz, meg simogatta szépen a sörényét, leoldta a kötőféket, aztán rávetette magát. A csikó még csak a füle hegyét se mozdította meg. Tudott ő avval bálni.

Mikor rendben volt, megeresztette a kantárt, szügyén szoritotta a csikót, aztán rohant, mint a szélvész. „Betekintsig“ meg sem állt.

Másnap seholy sem találták a híres sárga csikót. A lovászyerek csak annyit tudott, hogy az este még itt volt, de hogy aztán mi történt, arra már nem emlékezett. Elvette

az eszét az álomital. Tüvé tették az egész vármegyét, de nem találták seholy. Mintha csak a föld nyelte volna el. A vármegye hajdui, a csendbiztos legényei mindent föl kutattak, de hiába. A csikó nem került elő. Ott vihancolt az már a „Betekints“-ben egy kamrában, a horos hordók között. A csárdásné jó helyet talált a számára. Jászolt is készített neki a tulipántos ládából. Abból abrakolt jóízűen. Amit pedig egy asszony rejt el, az napfényre nem kerül, csak az ő akaratából.

A csendbiztos hosszú orral jelentette az alispánnak:

— Nemzetes uram! Nincs a sárga csikó!

Az alispán szomorúan rázta a fejét, mintha csak azt akarta volna mondani:

— Nem ér a ti tudománytok egy hajtófát se!

— De ha ki nem futott a világból, meg lesz hamarosan — vigasztalta a csendbiztos a nemzetes urat.

— Meg, meg... dörmögte az öreg a fogai közt és tovább kotorászott az ak-tákban.

és az igazságügyminiszter az az iránt beadott kérelmeket csak nagyon ritkán teljesítheti, a legtöbb gyermek el sem helyezhető. Ha már most elgondoljuk, hogy az ilyen erkölcsileg romlott gyermek milyen mételeyező hatással van a vele egy házban, faluhelyen egy utcában lakó gyermekekre s ha figyelembe vesszük, hogy később ezek lesznek a társadalom legveszedelmesebb elemei, börtönök és fegyházak lakói, akkor mindenki be fogja látni, hogy ezeknek a már elzüllött gyermekeknek a jó utra való térítése, de még inkább a csatagoló, magukra hagyott gyermekeknek az elzülléstől való megóvása talán még sokkal fontosabb feladata az államnak és társadalomnak, mint az előbb említettek.

Ezeknek a szigorubb nevelést igénylő gyermekeknek számára a gyermekvédelmi törvények és rendeletek az internátusok föllállítását írják elő, amelyeket azonban az állam pénzügyi szempontokból ez idő szerint nem létesíthet.

Az ilyen internátusok föllátása nem lehet a társadalmi jótékonyág föladata, mint a hogy nem föladata a börtönök, fegyházak s javítóintézetek föllátása és föntartása sem. De hogyha a társadalom a gyermekvédelemnek egyéb ágait teljes mértékben fölkarolná, akkor az államnak több pénze volna fordítható ilyen internátusok létesítésére, melyekben a gyermek ellátása természetesen sokkal költségesebb, mint a családonál való elhelyezés.

(Vége köv.)

H i r e k.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Villy Mihály apatini járásbírói aljegyzőt a zombori törvényszékhez helyezte át.

Országos dalverseny. Az Országos Dalegyesület augusztus 12-től 15-éig tartja tizenhatodik országos dalversenyét Szombathelyen. A versenyen huszonhárom dalegyesület és körülbelül ezeröttszáz dalos vesz részt. A dalünnepen a kultuszminiszter képviselője is jelen lesz. A dalünneppel kapcsolatban üli meg az Országos Dalegyesület Lung György székesfővárosi tanácsosnak, az egyesület elnökének, negyven éves daltársi és tizenöt éves elnöki jubileumát. Az ország különböző vidékeiről érkező dalosok pénteken Lung György elnök, Göndöcs karnagy és Falk Zsigmond dr. titkár vezetésével testületileg utaznak Szombathelyre, ahol ünnepi fogadtatásban részesülnek. A zombori polgári kaszinói dalárda képviselőivel Marschall Béla dalárdai karmestert bizta meg.

Iparosok kongresszusa. Szabadka városában szeptember hó 8., 9. és 10-én tartják meg az ország iparosai kongresszusukat. A kongresszuson jelen lesz gróf Apponyi Albert és a függetlenségi pártnak több tagja. Képviseltek magukat továbbá a disszidensek, az újpárt és a néppárt, valamint jelen lesz vármegyénknek mind a 17 képviselője.

Konverzió és kölcsön. Zombor város törvényhatósági bizottsága augusztus 4-én tartott rendkívüli közgyűlésében 216. sz. alatt kelt határozatával kimondotta, hogy a létesítendő villamos mű költségeit a vállalkozónak készpénzben fizeti ki s e célra a városnak az osztrák-magyar banknál fennálló jelzálogi tartozását konvertálja és a magyar földhitelintézetől 4%-os záloglevelekben leszámítandó és 50 év alatt 4.7% annuitás mellett törlesztendő 1.100.000 korona kölcsönt vesz fel. Ezen határozat az 1886. XXI. t. c. értelmében 15 napig, azaz 1905. augusztus hó 19-éig a városi kiadóhivatalban közszemlére kitétetett és ellene felebbzések ugyan ezen idő alatt a városi tanácshoz címezve benyújthatók.

Esküvő. Eiser Sándor és Bachrach Anna folyó hó 23-án délután 5 órakor tartják esküvőjüket a bezdáni izr. templomban.

Szent Istvánnapi mulatság. Verbász község közönsége mint minden évben, úgy az idén is augusztus hó 20-án (Szent István napján) nagyszabású ünnepélyt rendez. Az ünnepélyen az ujvidéki polgári magyar daloskör is közre fog működni.

Szőlősgazdák figyelmébe. Az állami italmérési jövedékről szóló 1892. évi XV. t. c. végrehajtása iránt kibocsájtott pénzügyminiszteri utasítás 25. és 26. §-ai értelmében felhivatnak mindazon szőlősgazdák, kik saját termésű boraiktól a háziszükségletre szánt bormennyiség után a kedvezményes adótételt igénybe venni óhajtják, mi-

szert a 26. §. értelmében szerkesztendő a bejelentő lakhelyét, házsámát, a szőlőbirtok terjedelmét holdakban, a házfogyasztásra és nagyban vagy 5 hektolitert tevő mennyiségben való eladásra szánt bormennyiséget hektoliterekben tartalmazó bejelentés folyó 1905. évi szeptember 20-áig Koczkár Ernő városi gazdasági intézőnél nyujtsák be, mert ellenkező esetben az adókedvezményre igényt nem tarthatnak.

Műkedvelői előadás Szilbere-

ken. A szilbereki fiatalok f. hó 5-én este a Ball-féle vendéglőben egy minden ízében sikerült műkedvelői előadást rendezett, melyet világos reggelig tartó tánemulatság követett. Az előadás sikerességeért méltán dícséretet érdemelnek Csepella Mariska, Jakobb Margitka és Schneider Erzsike kisasszonyok, kiknek művészies szereplése igazán hámulathatba ejtette a közönséget. De emellett a rendezőseget is babér illeti, mert ezek érdeme az, hogy a mulatság oly kedélyes és impozáns volt, amit azon tény is bizonyít, hogy mintegy 200 korona bevétel folyt be, melynek tiszta jövedelme a tanítók háza javára fordított.

A Szabadkai Sport-Egyesület

szeptember 9. és 10-én nemzetközi és országos jubileumi versenyt rendez. A feltételek ezek: Első nap d. u. 3 órakor Pálicson: 1. 1000 méteres kerékpár megnyitó-verseny. 2. 1000 méteres gyaloglás, kezdők részére. 3. 30 kilométeres országuti kerékpárverseny (mindennemű vezetés megengedve). 4. Szeptornázás. 5. 1600 méteres négyes staféta-futás. 6. Távulgrás. 7. 1000 méteres gyaloglás. 8. 10 km.-es motor-bicikli-verseny. — Második nap d. e. 9 órakor: 9. 120 km.-es automobil-kocsiverseny. D. e. fél 11 órakor Pálicson: 10. 100 méteres uszás. 11. 2000 méteres uszás. D. u. fél 4 órakor Pálicson: 12. 30 km.-es országuti gyaloglás, Délmagyarország bajnokságáért. 13. 220 yardos síkfutás. 14. 2 km.-es kerékpárverseny kezdők részére. 15. Labdarugók összetett versenye. 16. Sulydobás. 17. Rudugrás. 18. 400 méteres futás. 19. 10 km.-es kerékpárverseny vezetéssel. 20. 300 méteres futás. — Nevezések Matkovich Miklós egyesületi művezető címére küldendők.

A telepek réme. Az ujvidéki rendőrség megkeresésére a kátyi rendőrség le tartóztatta az ott tartózkodó Gavrilov Milán ujvidéki napszámost. Gavrilovval egy veszedelmes betörő került kézre, ki főleg a szőlőtelepeket kereste fel előszeretettel és a lakók távollétében a gunyhókat feltörve elvitt minden elemelhető. Eddigi tagadásával szemben hat betörést bizonyítottak rá.

A csendbiztos pedig elment keresni a csikót. Kereste mindenfelé, de nem találta. Az nem jutott néki az eszébe, hogy: „Keresd az asszonyt!” Ott megtalálta volna, mert hát a betyárnak minden csárdásné a szereptője volt.

A banda feje tanácsot ült a legényeivel, hogy mi történjék a lopott jószággal, mert a dolgot hamarosan nyélbe kellett ütni, mivelhogy napokon keresztül mégis veszélyes lett volna a csárdában tartogatni a csikót, ha mindjárt asszony vigyázott is rája.

Gyorsan elhatározták, hogy a kikindai kupec kezére juttatják a drága jószágot. Az ropogós bankókkal fizet meg érte. Jóska legény vállalkozott arra, hogy ő fut vele le Kikindára, mivelhogy ez a város közel fekszik Sáromberek vármegyéhez és ha utközben találkoznék a komiszáriussal, most Istenigazából úgy visszafizetné kamatostól a „jószágát”, de úgy, hogy még szt. Péter előtt is csak arról rimáncodnék!

Persze, hogy Jóska ekkor még nem tudta, hogy milyen kedves ismerősét kell Kikindára kísérenie. De csakhamar megtudta,

mert ahogy benyitott a „Betekints” kamrájába, a sárga csikó legott ráismert a régi pajtásra, a Jóska hajdura és nyerített, ug-rándozott örömeben, a nagy, villogó szemei meg úgy ragyogtak az éj sötétjében, mint valami világító tűzoszlop. Jóska szive viszont majd megszakadt az örömtől, mikor a „Villám” nyakára borult. A régi ismerős könyeket csalt a szemébe.

Hanem amint így a „Villám” sörényén hevertette a bozontos fejét, egyszerre tisztában lett azzal, hogy mi uton került a nemzetes ur sárga csikója a „Betekints” udvarára? Eszébe jutott, hogy itt találkozott először a banda fejével, Suba Tónival, aki barátságosan „kigyóntatott” belőle mindent. Bizonyosan akkor esett szó először a „Villámról” is. Ellopták a nemzetes urtól és most vele akarják eladatni Kikindán a kupecnek.

— Hej, nem lesz abból a csunya mesterségből semmi sem! — ordított föl Jóska legény megsértett önérzetében, aztán kivezette a kedves csikóját a kamrából, megsimogatta a sörényét, rávetette magát csak úgy szörén a hátára és odasugta a filébe olyan édesen, hogy szinte viháncolt tőle az a csikó:

— Villám, Villám, szabad az ut! . . .

És Villám megértette a Jóska legény sugását. Nekiiramodott a sötét éjszakának és mint a futó szél, könnyen röpült a terhével Sáromberek vármegyébe. Hajnali harangszóra megint ott volt „Villám” az istállóban, ahonnan napok előtt Suba Tóni betyárfurfangja röpitette ki. Meg se látszott rajta, hogy olyan nagy utat tett meg az éjszaka. Az ámbituson pedig egy lerongyolódott legény kászolódott és várta a nemzetes alispán urat, hogy beszámoljon neki a lelkiismeretével.

Gyorsan elfutott a hire annak, hogy otthon van a sárga csikó. Az alispán is hamarosan nekigyürkőzött az öltözködésnek, hogy minél előbb viszontláthassa az elveszett drága jószágot. Amint pedig végigpördült a nagy tajtékpipájával az ámbituson, észrevette, hogy egy lerongyolódott alak gubbaszt a padon fáradtan, kimerülten. Rávetette az öreg a szürke, apró szeméit a gubbaszkodó legényre és azt mondta:

— No, né! . . .

Alkalmazás. A vallás- és közoktatásiügyi miniszterium Magassy Antal helybeli állami főgimnáziumi tanárt az 1905—1906-ik iskolai évre is alkalmazta helyettes tanárnak.

Rendőrség helyett csendőrség. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága tudvalevőleg elhatározta, hogy a rendőri szolgálatot a m. kir. csendőrség által látatja el. E határozat f. évi augusztus hó 8-ától számított 15 napon keresztül a városi kiadóhivatalban megtekinthető s ellene a felebbezések ezen határidő alatt a városi tanácshoz benyújthatók.

Sikerült fogás. A temesvári rendőrség a múlt héten sikerült fogást csinált egy országos betörő személyében. A betörő Papp János, akit már régóta a zombori, verseci és fehértemplomi törvényszék köröz. A nagymultu betörőt most végre sikerült ártalmatlanná tenni. Papp jelenleg negyvenegy éves és pécsi illetőségű, aki Zomborban, Fehértemplom és Versecen a betörések és lopások egész sorozatát követte el. A jeles firmát a temesvári rendőrség átkísérte az ügyészséghez, ahonnan a fehértemplomi ügyészségnek fogják átadni.

Hidmérleg-szabályrendelet. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottság a hidmérlegekre vonatkozó szabályrendelet tervezet módosítását elhatározta. E határozat ellen a felebbezések augusztus hó 8-ától 23-áig nyújthatók be a városi tanácsnál.

Kis életmentő. Egy kis fiúcska Titelen a Tiszánál játszadozott pajtásaival és játék közben vigyázatlanságból beleesett a vízbe. Wichtner sürgőnyhordónak 8 éves Károly nevű fiúcskájára rögtön segítségére sietett a hullámokkal küzdő kis barátjának s megmentette a biztos haláltól.

Értesítés. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület hódmezővásárhelyi fiókja — részint azért, hogy az anyagegyesületet nagyhorderejű és üdvös céljaiban támogassa, főként pedig azért, hogy a Délmagyarországon lakó idegen, nem magyarajku tanulóknak esere, vagy más elhelyezés útján Hódmezővásárhely iskoláiban a magyar s viszont azok a Délmagyarországon levő iskolákban a német, szerb, román vagy tót nyelvet lehető könnyed módon és kevesebb költséggel elsajátítsák — elhatározta, hogy a cseréket díjmentesen közvetíti, illetve azok érdekében is, kik fizetésért óhajtanak ellátást nyerni, közbenjár. Levélbeli megkeresésre kimerítő felvilágosítást ad Molnár Ferenc ref. tanító (Hódmezővásárhely, IV. ker., Deák Ferenc-utca 9.).

— Igenis, nemzetes uram, én vagyok, a Jóska — vágott hirtelen az alispán szavaiba a legény — és talpraállott, mintha még most is megyei hajdu lett volna.

— Hát mi járatban vagy?

— Csak a sárga esiköt hoztam haza az éjjel.

— Azt-e?

— Azt!

— Hát hol volt?

— A Suba Tóni portáján.

— És te?...

— Én a legénye vagyok.

— Hát hogy kerültél oda?

— Akkor tettem föl magamban, hogy beülök a bandájába, mikor az az „igazságtalan eset“ történt velem.

Az alispán csak rázta a fejét jobbra is, balra is, mint aki nincs egészen tisztában a dolgokkal, Jóska azonban nem hagyta magát zavartatni, hanem szépen elmesélte az egészet, azt is, hogy hogyan kerítette meg a sárga esiköt Suba Tóni, aztán pedig folytatta:

— De nem vehettem a lelkemre, hogy

Az önérzetes cseléd. Szegény Buncsik István azok közé a ritka cselédek közé tartozott, akik akkor érzik magukat legboldogabbaknak, ha néha-néha egy kis elismerés jut ki gazdáiktól a jól teljesített munkájuk fejében. Vasárnap épen az ellenkezője esett meg az önérzetes Buncsik Istvánal, aki Racsmány János szabadkai lakos szállásán volt gazdasági cseléd. Kissé tovább talált elmaradni az engedélyezett szabadságidőnél s mikor hazatért, gazdája alaposan megpírongatta. Az alig 20 éves legényt mód fölött bántotta gazdája elégedetlensége, de szó nélkül végezte dolgaikat. Hétfőn reggel még a lovakat is befogta s mikor gazdája hazulról eltávozott, felakasztotta magát az istálló egyik gerendájára. Mire tettét észrevették, már nem volt élet benne.

Vizbefut. Bokor Miklós béregi lakos hétfőn délután a szántóföldön dolgozott többed magával. Miután nagyon melege lett, a közelben levő vízhez ment fürödni. Mig uszott néhány percig a vízben, görcsöt kapott. Bokor segítségért kiabált, mire mindkét partról sokan siettek, hogy segítsenek rajta, de a fuldokló ember közelébe a sok uszni tudó férfi közül senki sem mert uszni, hogy megmentse a veszedelemből, hanem lekapkodták magukról a ruhát és azt dobálták feléje, hogy abba kapaszkodjék. A ruhákkal természetesen nem bírta magát fentartani s így számos ember szemelattára ott pusztult el a vízben. A szerencsétlen embernek a felesége végig nézte a rettenetes kinlódást és mikor az ura eltűnt a habok között, eszméletlenül esett össze és most nagybeteg fekszik.

Hítvesgyilkos. Obecsen Kis Virág Lászlóné vig napot csinált magának, amely azonban szomorúan végződött. Virágné beült egy koresmába és mint mondják, 15 üveg sört ivott meg egyfolytában. Egyik üveg a másik után fogyott s mikor már a lábain is alig tudott állani, hazament, hogy rég hangoztatott tervét végrehajtsa. Otthon rögtön civódásba kezdett az urával s paprikát véve markába, azt az ura szeme közé szórta. A feldühösített férj a keze ügyébe eső kapanyéllal támadt a részeg feleségre és azt úgy ütötte fejbe, hogy rögtön összeesett. A nagy ütés következtében az asszony másnap meghalt. A gyilkos férj ellen megindították a vizsgálatot.

Edison új találmánya. Edison egy korszakot alkotó villamos készülék főtálatásának a befejezése előtt áll. Ez a készülék, amelynek segítségével bármely kocsit autómobilá lehet átváltoztatni, egy negyven mázsa súlyú kocsit óránként tíz mérföld sebességgel bír hajtani. A készülék előállítására külön gyárat építenek.

a nemzetes uram „drága kincsét“ a kupec kezére juttassam. Hazahoztam, mert első a böcsület!

— Derék legény voltál Jóska mindig! — mondta az alispán és megveregette a vállát.

— Köszönöm nemzetes uramnak a jóságát, de most megyek, mert megint első a böcsület — mondta Jóska és úgy eltűnt egyszerre a nemzetes ur szemei elől, mint a napban az árnyék.

És Szalkai Jósikáról többé nem hallott Sáromberék vármegye. Eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Talán el is nyelte, mert a híres haramiavezér legényei közt sem találtak föl, mikor később az egész bandát elfogták. Csak a sárga esikő révén emlegették még néha-néha a nevét, meg amikor Suba Tóni rettegett bandájából egy-egy legénynek az emlékét törölte ki a porkoláb az élők lajstromából.

Ilyenkor azt suttozták a vármegyében:

— Megint e g y g y e l kevesebb!

Tanulók felvétele a zombori felső kereskedelmi iskolában. A tanulók beiratása szabályszerűen csak szeptember hó 1., 2. és 4-én történik; tekintettel azonban arra, hogy az alsó és középső osztályba csak 40—40, a felsőbe pedig legfeljebb csak 38 tanuló vehető fel, az igazgatóság, a beiratási, könyvtári és értesítői díjaknak, összesen 7 koronának lefizetése mellett a tanulók felvételét már az iskolai nagy szünetben is biztosíthatja. A felső kereskedelmi iskola három osztályból áll; az alsó (I.) osztályba oly tanulók vétetnek fel, akik a gimnázium, reál, vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el. A felső (III.) osztály tanulói a tanév végén a vallás- és közoktatási és a kereskedelmi miniszterek biztosai jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek. A helybeli tanulók évi tandíja 40 korona, a vidékieké 60 korona, amely előleges félévi részletekben is lefizethető; ezenkívül fizetendő: beiratási díj fejében 4 korona, a német nyelvi társalgási órákért a tornázás és vivás tanításáért félévenként összesen 6 korona, az ifjusági könyvtárra 2 korona és az értesítőre 1 korona. Szegény sorsu, jeles tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és tankönyvekkel is ingyen látatnak el. Minden egyébre nézve az igazgatóság írásbeli, vagy szóbeli megkeresésre készséggel ad felvilágosítást és szívesen ajánl vidéki szülőknél tisztességes családokat, amelyek tanulókat havi 36—60 koronáért teljes ellátásra elfogadnak. Zombor, 1905. évi július hó. — Az igazgatóság.

A világ szép asszonyának, Helénának az elsöktetését és az azzal meginduló trójai háborút, a klasszikus világ legnevezetesebb hősrégjét, az Endrei Zalán-féle Világ-Történelmének e heti füzeté kezd el. A most folyó füzeteket, mint a műveltség alapvető és okvetlenül szükséges ismereteinek könnyű, szórakoztató eszközt mindenkinek figyelmébe ajánljuk. A munkából mutatvány számot ingyen küld a Világtörténelme kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

Szülők figyelmébe. Értesítem a t. szülőket, hogy a közelgő iskolai idényre I. vagy II. gimn. oszt. tanulókat teljes ellátásra elfogadok és gondos felügyeletért kezeskedek. Répits István Zomborban (Ipartestületi ház) az Erzsébet-ligettel szemben.

Szülők figyelmébe. Szegeden Tarján (Trischler) Péter templomtér 5. sz. a piarista gimnáziumhoz közel, egy I., II. vagy III. osztályu tanuló teljes ellátásra elfogad és gondos felügyeletért kezeskedik.

Értesítés

a nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam 1905. és 1906. tanévének megnyitására.

A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam 1905/906. tanévére a felvétel Nagybecskereken folyó évi augusztus hó 26—31. között fog megtörténni. Ezen idő alatt lehet jelentkezni, a mely alkalommal következők igazolandók:

Az, hogy az illető:

a) a főgimnázium vagy főreáliskola nyolc osztályát vagy ezen középtanodákkal egyenrangú más középfoku iskolát, vagy megfelelő katonai tanintézetet sikeresen végzett;

b) az iskolai tanulmányok befejezése után valamely község jegyzői (községi vagy körjegyzői, vagy rendezett tanácsu városi jegyzői) irodában mint aljegyző (segédjegyző, jegyzősegéd), jegyzői irnok, vagy jegyzőgyakornok legalább egy évi gyakorlatot töltött;

c) az állam hivatalos nyelvét szóval és írásban bírja;

d) feddhetetlen előéletű.

A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam bentlakással egybekötött tápintézzel van összekötve. A tápintézet 50 személyre teljesen be van rendezve. A tápinté-

zetben vannak teljes fizetéses és kedvezményes helyek.

Teljes fizetéses havi 30 korona. Ezenkívül havi 25, 20, 15 és 10 koronás, valamint 15 teljesen ingyenes hely van. Ezen havi díjazásért; lakás, fűtés, világítás, reggeli, ebéd és vacsora jár.

A tápintézeti vállalkozó köteles:

reggelre minden bennlakónak 3 deciliter tejeskávét megfelelő cukorral és zsemlyével; ebédre három tál ételt, mely állhat. a) marhahús levesből, amelybe elegendő tészta-neműt, burgonyát, vagy hüvelyeset kell befőzni; b) 15 dekagramm marhahusból megfelelő környezettel és mártással, vagy egy tányér vastag-étel $\frac{1}{8}$ kiló sült hússal, vagy egy tányér paprikás, benne főtt burgonyával vagy tésztával; c) egy tányér sült vagy főtt tészta;

vacsorára, ha délben két tál husétel volt, egy tányér sült vagy főtt tésztát, ha délben csak egy husétel volt, akkor $\frac{1}{8}$ kiló sült húst, egy tányér felmelegített vastagétellel vagy ugyanannyi környezettel, esetleg salátával, vagy végül egy tányér paprikást (gulyást) benne főtt burgonyával kiszolgáltani.

A tápintézet felett állandó felügyelet gyakoroltatik.

Az élelmezést a kirendelt előadó el-
lenőrzi.

A tápintézetbe való felvétel iránti kérvényeket célszerű még augusztus első napjaiban beküldeni Nagybecskerekre az igazgatóságához, hogy a beosztás kellő időben és az egyesek vagyoni viszonyainak megfelelően történhessenek. Aki kedvezményes helyet akar elnyerni a tápintézetben, a bélyegtelen kérvényhez mellékelje a saját és szülei vagyoni viszonyait feltüntető községi bizonyítványt.

A tápintézetben külön tanuló terem áll rendelkezésre. A szegényebb sorsú ifjak az intézet nagy könyvtárából tankönyvekkel is ellátnak, amelyeket azonban a tanév végével vissza kell szolgáltatni. A tápintézetben elhelyezett növendékek az intézeti orvos részéről ingyenes gyógykezelésben részesülnek.

Aki tandíjmentességet kíván elnyerni, ez iránti bélyegmentes kérvényét a saját és szülei vagyoni viszonyait feltüntető bizonylattal felszerelve nyújtsa be.

Az évi tandíj 40 korona, mely összeg félévenként 20—20 korona részletekben előre fizetendő.

Jankó Agoston,
alispán,
a nagybecskereki községi közigazgatási
tanfolyam igazgatója.

Csarnok.

Aranykalászkok.

— Nagy férfiak szép mondásai. —

Mit asszonyosívkigondolt és az Isten nem fordít el, az ellen védelem nincs.

Jókai.

Leányszemérem hasonló a nyílt virághoz; ha egy levele letörik, a többi önkényen utánna hull.

Kisfaludy Károly.

Ifjabb korunkban többnyire a tapasztalás, később az erő hiányzik, hogy valóban nagyot s az emberiségre nézve hasznost vihessünk véghez, s így mulik el életünk, melynek első felében nem tudjuk mit kezdjünk erőnkkel; a másodikban, mit kezdjünk tapasztalásainkkal.

Eötvös.

Az elmének fötehetségei — praktikai tekintetbe véve — képzelet, emlékezet s ítélet, Ezen három tehetség egyenlő, vagy inkább egymáshoz illő arányozata alkotja a tökéletes egészséges agyvelőt, s ha egyike ezen tehetségeknek nagyobb hatalmat vagy kiterjedést nyer, az szinte mindig a két más tehetség kisebbségével s csorbulásával szokott esni.

Széchenyi.

Mindegy, az áldozat legyen nagy,
Legyen kicsiny, ha mindene

Az áldozónak.

Kisfaludy Sándor.

A legnagyobb boldogság is unalmas teher, ha azt mással nem közölhetjük.

Kármán József.

Egészen boldog nagy ember nem lehet.

Jósika.

Mi a földi élet s minden ragyogványa

Nélküled oh boldog szerelem érzése?

Tenger: melyet ezer szélvész mérge hánya,
Melynek meg nem szűnik háborgó küzdése.

Berzsenyi.

A remény mi? Ne higgyétek, hogy az emberi lelket oly könnyű ismerni, mint azok vélik, kik a szív titkos rejtekeiről szív nélkül gondolt definiációkat készítenek. A remény hit és kívánság vegyitéke. Innen van, hogy e három oly könnyen foly által egymásba; innen van, hogy egyik, mint másik szülhet szenvedélyt és születhetik szenvedélytől, s ilyenkor a józan észszel függésben nem lévén, annak kormányra alá nem tartozhatik. Azért kész azzal hárba szállani s ennek következtében vagy győz és elsüllyeszt, vagy legyőzöttek ugyan, de maga után a feldult kebelben keserű nyomokat hagy.

Kölcsey.

Ha valaki első látásra úgy bánik veled,
mintha már husz év óta barátod volna, féld,
hogy majd husz év múlva meg úgy fog veled
bánni, mint egy ismeretlennel, ha valamiben
reá szorulsz.

La Rochefoucauld.

Az okos ember nem néz annyira háta mögé,
mint inkább maga elébe, s elveszett
kincse siratása helyett inkább azt tekinti s
vizsgálja, mit menthetett meg, s azzal beelő-
gedni s lassankint többet szerezni iparkodik.

Széchenyi.

Jogunktól néha valamicskében elállani,
nemcsak nemes magaviselet, hanem olykor
hasznot hajtó is.

Cicero.

Azon polgári jussok legbiztosabbak, melyek
nemcsak a törvény tábláira vannak holt
betűkkel írva, hanem minden polgárnak ke-
lében kiolthatatlanul élnek.

Deák.

A jogot, melyet az erőszak elveszen,
vissza lehet szerezni; de az veszve van, miről
a nemzet maga lemondott.

Kossuth.

Négy szócskát üzenek, védj jól kebledbe s
[fiadnak

Hagyd örökül ha kihunyysz:

A haza minden előtt.

Kölcsey.

Nem elég csak emlegetni:

Tudni is kell jól szeretni,

Tudni bőlesen a hazát.

Arany.

Rongyos ruhán keresztül a legcsekélyebb
vétek is látható; hosszú öltönyök és ködmen-
köpenyek altakarnak mindent.

Shakespeare.

Földön csak egy öröklét van: a mű-
vészeté.

Garay.

Kinek szivét nem szállá meg néha ajta-
tosság, midőn a sötét egyházba belépett? —
kinek lelkében nem támadna egy titkos vágy,
s ha térdre borulva az oltár előtt, szorult
szívvel elmondá ismét gyermekimádságait, s
ha a szent ének mint egy nagy áldás hangzék
vissza a magas boltról: ki nem érzé vigasztal-
talt, sőt boldognak magát?

Eötvös.

Közgazdaság.

Komlóárak augusztus 3-áról: Saazi 200—220, idegen 160—170 kor. 50 kilo-
grammonként; nürnbergi elsőrendű 100—140
márka (120—168 kor.) 50 kilogrammonként;
steierországi ideai termés Saazon eladva 420
kor. 100 kilogrammonként; segesvári elővétel
240 kor. 100 kilogrammonként. — A bácskai
terméskilátások az utolsó eső következtében
igen javultak. Németországban a tavalyi
termésmennyiséget el nem érik, ugyanily ki-
látások vannak Amerikában is. Csehországból
kapott hírekből ez ideig a termés átlagát
megállapítani nem lehet. Fehérmegyében a
korai fajták szedése folyamatban van, egyes
készletekért 280 koronát kínáltak métermá-
zánként.

HIRDETÉSEK.

Eladó.

Fűszer-, rőfös- és rövidárú-
kereskedésbe való **állványok**
és különféle **tölgyfa butorok**
igen jutányos áron **eladók.**
— Közelebbi értesítést ad
Marberger Márk Bácsfekete-
hegyen. 3—1

Hirdetmény.

Néhai férjem Lipovniczky Imre után
maradt ingóságok, u. m. 2 drb ló, meg-
felelő lószerszámmal, egy fődeles hintó,
egy ruganyos sárga kocsi, tehát, ser-
tések, gazdasági termények, buza stb.
takarmány **f. évi augusztus hó**
24-én d. e. 9 órakor lakásomon,
a mélykúti t. községi előljáróság köz-
benjöttével nyilvános árverésen a leg-
többet ígérőnek, azonnali készpénz fize-
tés mellett, el fognak adatni.

Mélykut, 1905. augusztus hó 8-án.

Özv. Lipovniczky Imréné.

Egyéves önkénteseknek,
valamint tűzoltóknak egyen-
ruhát teljes felszereléssel, to-
vábbá mindennemű egyen- és
polgári ruhát jutányosan készít,
illetve szállít, valamint javítá-
sokat olcsón és pontosan elfogad
Knipl János,
6-4 polgári és egyenruha szabó
Zombor, bajai-utca a nagy szerbtemplom mellett.

3567. sz. kig. 1905.

Pályázati hirdetés.

Gádor községében leköszönés folytán megüresedett és évi 800 korona fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi augusztus hó 30-áig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zombor, 1905. évi augusztus hó 5-én.

T á r c z a y,
főszolgabíró.

KI AKAR egyéves önkéntes LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészültségre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megsze-
18-10 rezhetik az

egyéves önkéntesi jogot.

Aki már sor alatt volt, elkésett.

Születési év okvetlen közlendő.

Értesítőt ingyen és bérmentve küld:

LICHTBLAU ALBERT

a katonai előkészítő tanf. igazgatója DEBRECEN.
Az intézet állami felügyelet alatt áll.

727. sz. kig. 1905.

Hirdetés.

Nemesmilitics községe jogerős határozattal egy artézi kut furását határozván el, miért is a folyó évben végrehajtandó munkák biztosítására nézve nyilvános pályázatot hirdetünk 6000 koronában megállapított költség-előirányzati összeg mellett.

A szabályszerűen kiállított írásbeli ajánlatok **folyó évi augusztus hó 13-ik napjának d. e. 10 órájáig** adandók be Nemesmilitics község jegyzőjénél s ugyanott a részletes feltételek bármikor megtekinthetők.

A szóbeli árlejtés **f. évi augusztus hó 13-án d. u. 4 órakor** fog a község-ház tanástermében megtartatni.

Nemesmilitics, 1905. augusztus 7-én.

Waisz György, **Horváth Gyula,**
jegyző. 2-2 bíró.

Tanárok és orvosok kiválóképen a **világhírű****Hercules-sört**

ajánlják **álmatlanság** és **vérszegénység** ellen; mint táp-
dús erősítő **tüdőbetegeknek** és **gyengélkedőknek.**

A **HERCULES-SÖR** egyedüli elárusító helye Zombor
és környéke részére:

Weidinger S. és Zs. cég,
ZOMBOR.

10-3

Kiadó lakások.

3 uri lakás **november hó 1-étől kiadó.** A lakások állanak:
2-2 utcai, 1-1 udvari és 1-1 előszobából, 1-1 konyha, 1-1 éléskamra, 2-2 padlás, 1-1 pince, 1-1 mosókonyha, 1-1 fűskamra és külön mindegyik lakáshoz hűtőszekrény, baromfi udvarból, továbbá 10 méter széles és 17 méter hosszú udvarból, mely konyhakertül felhasználható

Értekezni lehet: **Tomcsányi Aladár** főispáni irnokkal (lakik Vitéz-
utca 13C. sz. alatt) a délutáni órákban.

916/1905. szám.

Árlejtési hirdetés.

Bácsordas község 17229 kor. 14 filler költséggel egy óvodát épített, mely építési munkálatnak biztosítására a határnap **folyó évi augusztus hó 24-ik napjának d. e. 9 órára** Bácsordas község-házához kitézetik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen építési munkálatot elvállalni óhajtják, hogy a meghatározott időben a jóváhagyott költségvetésnek 10% bánatpénzzel jelenjenek meg.

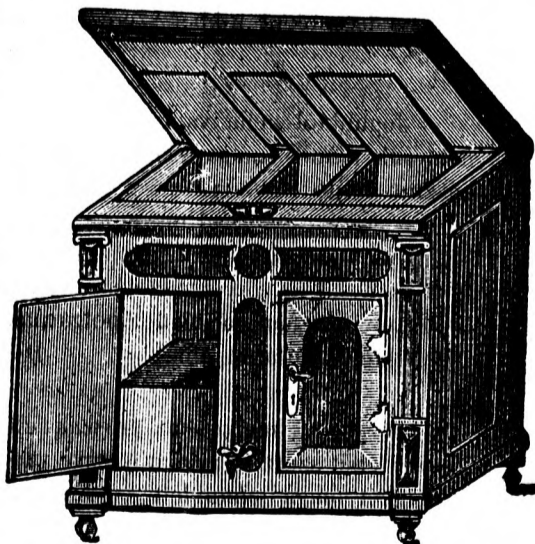
A terv, költségvetés és árverési feltételek a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bácsordas, 1905. augusztus 7-én.

2-2

Az előjáróság.**Gombos Nándor**

Jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és díszműbádógos
ZOMBOR (Bácska).

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben

vendéglősök, mészárosok és
magánosok részére);

fürdőkádban

és *—19

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajz-
szerinti bármilyen bádógarúk
elkészítetnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

5761. tkvi 1905. szám

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csapó Ferencné szül. Magos Mária végrehajtónak kiskoru Burián Sándor és István végrehajtást szenvedők elleni 46 korona 50 fillér tőkeköve telés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Bezdánban fekvő, a bezdáni 204 sz. betétben Burián Mihály, ugy kiskoru Burián Sándor, István és Ferenc tulajdonául bejegyzett s A 1 sorsz. a. foglalt 641 hr. s 1168. ö. i számú egész házra és beltelekre 800 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi szeptember hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor Bezdán község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

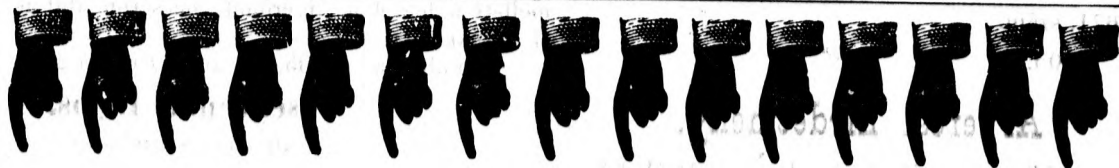
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1905. évi június hó 23-án.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,

kir. törvényszéki bír.

Gyári raktár villanyvilágítási csillárok és alkatrészekben.

Villanyvilágítási bevezetés,

Villanyos csengők,

Villanyos házitelefonok,

legolcsóbb árak és

legmesszebbmenő

szavatolás mellett:

Teltsch Gáspároptikai, elektrotechnikai műintézetében **ZOMBOR.**

50-15

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK

GYÁSZLAPOK

SZÁMLÁK

LEVÉLFEJEK

NÉVJEGYEK

ELJEGYZÉSI ÉS

ESKETÉSI KÁRTYÁK

SÍMA- ÉS

DOMBORNOMATU

MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

**PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.**

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK

ÉS A

KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK

MŰVEK

NAPTÁRAK

TÁBLÁZATOK

FALRAGASZOK

KÖRLEVELEK

TÁNCVIGALMI

MEGHÍVÓK

TÁNCRENDÉK

ÉTLAPOK

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.

671. szám.
1905.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kereskedelmi és váltó törvényszék 1903. évi 60377. számú végzése következtében dr. Pátkay Béla budapesti ügyvéd által képviselt Süss és Friedmann budapesti cég javára Brenner Márton ósziváci lakos ellen 320 kor. 22 fillér és járulékaik erejéig 1903. évi augusztus hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1066 koronára becsült következő ingóságok, n. m.: szódavíz gép, üvegek, butorok és zongora nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 1905. évi V. 306/4. számú végzése folytán 320 kor. 22 fill. tőkekövetelés, ennek 1903. évi május hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 85 kor. 04 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Ószivác-on alperes lakásán leendő eszközölésére 1905. évi augusztus hó 21. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés

mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1905. évi augusztus hó 2-án.

Cservenka Lajos.
kir. bir. végrehajtó.

1497. szám.
1905.

Pályázati hirdetés.

Dunabökény község alulírott előjárósága részéről ezennel pályázat nyitattik a leköszönés folytán üresedésbe jött községi rendőri állásra. Ezen állással a községi pénztárból havi utólagos részletekben fizetendő évi 500 korona fizetés van egybekötve. Ruházatról a rendőr gondoskodik, a felszerelést a község adja.

Szabályszerűen felszerelt folyamodványok **1905. évi augusztus hó 15-ig** alulírott előjárósághoz nyújtandók be.

Dunabökény, 1905. augusztus 1-én.

Diks Lajos, **Helmlinger Adám,**
jegyző. 2-2 bíró.

Hirdetmény.

Az adai m. kir. földmivessiskola igazgatósága az iskolánál folyó évi október hó 1-én megüresedő

Élelmezési vállalatra

pályázatot hirdet.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy 200 korona bántpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat **folyó évi augusztus hó 31-én déli 12 óráig** az iskola igazgatóságánál akár személyesen, akár írásban nyújtsák be.

Az élelmezési feltételek az iskola igazgatóságánál bármikor betekintheők, írásbeli megkeresésre a szerződés tervezetét készséggel megküldi

Ada, 1905. augusztus 6-án

az igazgatóság.

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

Érdem jelél.

Páris. 1904.

Nagy arany érem!

Páris. 1904.

EHRlich NÁNDOR FIA

szőlőpermetező-gyártó, épület- és díszműbádogos. 20-20

Ajánlom kitűnő minőségű saját szer-
kezelő szőlőpermetezőimet, melyekből
14 év óta körülbelül
20000 drb van forgalomban.

Nagy raktár

Kitűnő minőségű
szőlőoltó gummiszalagokból
és mindennemű
permetező alkatrészekből.

Javítások a saison alatt gyorsan és pon-
tosan eszközöltenek. * Régi permetezők
becseréltenek. * Kölcsönképen használá-
latra jó szerkezelő permetezők kiadhatnak.

Minden darabért

2 évi jótállás!! Bajai-út 11.

ZOMBOR, Bajai-út 11.

BACSKA.

Minden darabért
2 évi jótállás!!

Viszontelárúsítóknak külön megegyezés.